

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2008 M. VASARIO 13 D. NUTARIMO NR. 127 „DĖL FINANSINĖS
PARAMOS VARTOTOJŲ ASOCIACIJOMS TEIKIMO“ PAKAITIMO
(TAP-19-1809) (TAIS-19-811540(2))**

2019-11-12 Nr. NV-3156

Vilnius

Rengėjas: Teisingumo ministerija.

Tikslas: didinti Lietuvos vartotojų asociacijų vaidmenį ginant vartotojų interesus.

Esama situacija:

- šiuo metu nenumatyta galimybė padengti vartotojų asociacijų išlaidas, susijusias su grupės ieškiniais dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniais dėl vartotojų viešojo intereso gynimo;
- Vyriausybė yra patvirtinusi Valstybinę vartotojų apsaugos plėtros 2019–2027 metų programą, kurios vienas iš uždavinių yra stiprinti vartotojų asociacijų vaidmenį;
- valstybės biudžeto lėšos finansinei paramai vartotojų asociacijoms teikti yra ribotos (2015 m. paskirta 60,8 tūkst. eurų, 2016 m. - 39 tūkst. eurų, 2017 m. - 39 tūkst. eurų, 2018 m. – 36,3 tūkst. eurų, 2019 m. – 46,3 tūkst. eurų), todėl ypač svarbu, kad finansinė parama būtų efektyviai ir racionaliai panaudota, ginant vartotojų interesus;
- šiuo metu veikia 13 vartotojų asociacijų, iš kurių 2 Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas ir Nacionalinė vartotojų konfederacija yra skėtinės organizacijos, tai yra, kurios vienija kitas vartotojų organizacijas.

Esmė:

- numatyti galimybę valstybės finansinę paramą skirti vartotojų asociacijų išlaidoms, susijusioms su grupės ieškiniais dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniais dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, padengti;
- teisingumo ministras iš atitinkamais metais numatytų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų vartotojų asociacijų finansinei paramai, nustatytų vartotojų asociacijoms apmokamų išlaidų (pavyzdžiui, pirminės teisinės analizės išlaidos; vartotojų informavimo, siekiant sudaryti grupę, išlaidos; įrodymų surinkimo ir bendravimo su vartotojais išlaidos), susijusių su grupės ieškiniu dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniu dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, dydį;
- vartotojų asociacija, pretenduojanti į finansinę paramą, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pateikia paraišką dėl vartotojų asociacijos išlaidų, susijusių su grupės ieškiniu dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniu dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, apmokėjimo (toliau – paraiška dėl bylos išlaidų). Paraiškos dėl bylos išlaidų formą, apmokamų išlaidų ir jų dydžių sąrašą tvirtina teisingumo ministras;
- paraiškas dėl bylos išlaidų vertinimo komisija išnagrinėja ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo jų gavimo Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje dienos. Vertinimo komisija, įvertinusi paraišką dėl bylos išlaidų, pateikia siūlymą Teisingumo ministerijai dėl finansinės paramos skyrimo tikslingumo ir finansinės paramos dydžio.

Derinimas:

- Energetikos, Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos bankas derino be pastabų;

- į Finansų ministerijos pastabas atsižvelgta, į Lietuvos vartotojų organizacijų aljanso pastabą atsižvelgta iš dalies;
- Ekonomikos ir inovacijų pastabos (be kita ko, dėl paraiškų teikimo termino, vertinimo komisijos narių skaičiaus, dėl „*daugiausia balų surinkusios priemonių programos, projektai ar narystės programos*“ apibrėžties) įvertintos derinimo pažymoje;
- Lietuvos respublikiniai būsto valdymo ir priežiūros rūmai, Lietuvos vartotojų institutas, Nacionalinė vartotojų konfederacija, Lietuvos nacionalinė vartotojų federacija ir Lietuvos metrologijos asociacija pastabų nepateikė;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. lapkričio 12 d. išvadoje Nr. NV-3149 pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl parengtojo projekto.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos priemonių plano darbo „*Vartotojų apsaugos sistemos veiksmingumo didinimas, sukuriant aiškų ir skaidrų reguliavimą, optimizuojant vartotojų apsaugos procesus*“ nuostatas.

Dalykinio vertinimo išvada:

- atkreiptinas dėmesys, kad nėra vertinimo kriterijų, kuriais vadovaujantis numatoma vartotojų asociacijoms paskirstyti teisingumo ministro nustatytą vartotojų asociacijoms apmokamų išlaidų, susijusių su grupės ieškiniu dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniu dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, dydį. Be to, lieka neaišku, kaip bus nustatytas ir pats dydis, t y, pinigų suma, skirta padengti vartotojų asociacijų išlaidas, susijusias su grupės ieškiniais;
- siūlome klausimą aptarti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt